

Міжнародна система АТА – оптимальний спосіб тимчасового вивезення за кордон та зворотного ввезення товарів

Карнет АТА запроваджений “Митною конвенцією про карнет А.Т.А. для тимчасового ввезення товарів” (Конвенція А.Т.А.), укладеною в Брюсселі 1961 року під егідою Ради митного співробітництва (Customs Co-operation Council), що з 1994 року перейменована у Всесвітню митну організацію (World Customs Organization).

Єдина комплексна “Конвенція про тимчасове ввезення” (Стамбульська Конвенція), яка об’єднала всі попередні міжнародні угоди з цих питань, була прийнята 1990 року в Стамбулі.

У Стамбульській Конвенції інкорпоровано всі положення Конвенції А.Т.А. й, водночас, значно розширено перелік товарів і цілей тимчасового ввезення, включаючи транспортні засоби, що ввозилися за карнетами CPD (Carnet de Passages en Douane).

Згідно з процедурою, при підписанні Стамбульської Конвенції кожна договірною стороною зобов’язана приєднатися до додатка “Про документи на тимчасове ввезення” (книжки АТА, книжки CPD) та принаймні ще до одного з дванадцяти додатків. Право вибору конкретних додатків до Стамбульської Конвенції дає змогу країні-учасниці на власний розсуд обмежити перелік товарів, які можуть тимчасово ввозитися на її митну територію або перевозитися до інших країн-учасниць.

Нині міжнародна мережа гарантуючих асоціацій, що адмініструється Всесвітньою радою з питань карнетів АТА (World ATA Carnet Council) Всесвітньої федерації палат (World Chambers Federation) при Міжнародній торговій палаті (International Chamber of Commerce), об’єднує національні гарантуючі асоціації 66 країн світу.

Завдяки карнетам АТА ділові люди можуть без зайвих формальностей виїжджати у закордонні відрядження чи мандрівки з необхідним їм майном, товаром, заощаджуючи і час, і гроші.

Для митних органів використання карнету АТА означає зменшення бюрократичної роботи й

підвищення рівня митного захисту, позаяк плата ввізного мита та зборів гарантується уповноваженою організацією-гарантом.

Карнет АТА – міжнародний уніфікований митний документ

Карнет АТА дає можливість здійснювати тимчасове ввезення або транзит товару до третіх країн без торгово-політичних обмежень, без сплати мита й інших зборів і податків, без виконання митних формальностей згідно з національним законодавством країн-учасниць системи АТА.

Абревіатура А.Т.А. створена комбінацією перших літер французьких та англійських слів “Admission Temporaire/Temporary Admission”, що перекладається як “тимчасове ввезення”.

Карнет АТА представляє собою книжку формату А4, зброшуровану з певної кількості аркушів різного призначення та кольору. Кількість відривних аркушів, з яких комплектується книжка АТА, залежить від кількості країн тимчасового ввезення, а також кількості транзитних країн, через митну територію яких прямує вантаж.

Карнет АТА чинний упродовж одного року з дати видачі, проте цей термін можна продовжити. Документ може застосовуватися як для одноразового, так і багаторазового ввезення чи транзиту товару до держави призначення.

Слід зауважити, що митний орган країни ввезення може обмежити термін перебування товару на її митній території. У такому випадку власник карнету АТА має орієнтуватися на визначений митницею термін вивезення товару.

Поширеним варіантом використання карнету АТА є кілька тимчасових ввезень товару до однієї або кількох держав, охоплених системою АТА. Остаточне вивезення товару необхідно здійснити до закінчення терміну чинності документа. Обов’язковою умовою застосування карнету АТА для транзиту є географічна суміжність країн-учасниць системи АТА.

Багаторазове використання карнету АТА зазвичай практикується підприємцями, які мають намір продемонструвати потенційним покупцям у кількох державах партію торгових зразків.

Суттєві переваги використання карнетів АТА

Зникає потреба заповнення національних митних документів безпосередньо в кожному пункті пропуску через митний кордон, оскільки карнет АТА заповнюється заздалегідь в уповноваженій організації і містить відривні аркуші для митних органів кожної країни-учасниці системи АТА, митний кордон якої перетинається.

Власник карнету АТА звільняється від сплати ввізного мита, митних зборів і податків при тимчасовому ввезенні товарів на термін до одного року.

Немає потреби надавати будь-які грошові застави, банківські гарантії як забезпечення сплати митних платежів, позаяк сам карнет АТА є такою міжнародною гарантією. Власник карнету АТА оплачує тільки послуги організації, що його видала.

За одним карнетом АТА товар може бути оформлений для тимчасового ввезення (транзиту) в (через) кілька країн-учасниць системи АТА.

Товари, охоплені карнетом АТА, можуть вивозитися та повертатися однією чи кількома партіями.

Основні групи товарів, для яких використовується карнет АТА

Карнет АТА може застосовуватися практично до будь-якого виду товарів. Однак треба мати на увазі, що митні органи окремих держав зберігають за собою право відмови ввезення на свою митну територію певних груп товарів.

Наразі карнет АТА широко використовують для безмитного перевезення таких категорій товарів, як презентаційна чи виставкова продукція, торгові зразки, професійне устаткування.

Це, зокрема:
промислові й сільськогосподарські машини, устаткування та інструменти;
транспортні засоби наземні, водні, повітряні;
контрольно-вимірювальні прилади;
виставкове обладнання і матеріали;
аудіовізуальне, фотографічне та фільмографічне обладнання;

комп'ютерна техніка;
канцелярські товари;
електротехнічне обладнання;
медичні прилади;
спортивний інвентар;
одяг, взуття, текстильні вироби;
вироби зі шкіри й хутра;
галантерейні вироби;
косметика і парфумерія;
іграшкові вироби;
антикваріат, ювелірні вироби, коштовності;
декоративні вироби з дерева, металу, каменю;
живі тварини;
археологічні експонати;
мистецькі твори та вироби;
музичні інструменти;
театральні костюми, декорації, реквізит;
меблеві вироби;
кухонне обладнання;
побутовий інвентар тощо.

Карнети АТА не можуть використовуватися для товарів, що швидко псуються або призначені для споживання, а також товарів, які вивозяться для переробки, обробки, модернізації чи ремонту. До того ж, товар має бути повернений до країни походження в такому ж стані, у якому був увезений до країни призначення, тобто без будь-яких змін чи модифікацій.

Якщо товари, ввезені за карнетом АТА, не можуть бути вивезені з країни внаслідок їх знищення, втрати, викрадення тощо, вони автоматично підлягають обкладанню митними платежами і податками.

**Країни-учасниці
міжнародної системи АТА**
(згідно з Конвенцією А.Т.А.
чи Стамбульською конвенцією)

Країни-члени Європейського Союзу:
Австрія, Бельгія, Болгарія, Великобританія,
Греція, Данія, Естонія, Ірландія, Іспанія, Італія,
Кіпр, Латвія, Литва, Люксембург, Мальта, Нідерланди,
Німеччина, Польща, Португалія, Румунія,
Словаччина, Словенія, Угорщина, Чехія, Фінляндія,
Франція, Швеція.

Інші країни світу:
Австралія, Алжир, Андорра, Білорусь, Гібралтар,
Гонконг, Ізраїль, Індія, Іран, Ісландія,
Канада, Китай, Корея, Кот-д'Івуар, Ліван, Маврикій,
Македонія, Малайзія, Марокко, Монголія,
Нова Зеландія, Норвегія, Пакистан, ПАР,
Росія, Сенегал, Сінгапур, Сербія, США, Тайланд,
Туніс, Туреччина, Україна, Хорватія, Чилі,
Чорногорія, Швейцарія, Шрі-Ланка, Японія.

Оформлення і видача карнетів АТА в Україні

Україна приєдналася до Стамбульської Конвенції про тимчасове ввезення у червні 2004 року згідно із Законом України від 24.03.2004 р. №1661-IV.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 31.12. 2004 р. №988-р та Порядком видачі книжок (карнетів) А.Т.А., затвердженим постановою КМУ від 29.11.2006 р. №1654, повноваження виступати гарантуючою організацією, що видає в Україні карнети АТА, надані Торгово-промислової палати України.

Зі вступом ТПП України до міжнародної мережі гарантуючих асоціацій Україна з березня 2008 року стала повноправним членом системи АТА й запровадила на своїй митній території обіг карнетів АТА.

Залишаючись єдиною гарантуючою організацією в Україні, ТПП України також делегує повноваження щодо оформлення карнетів АТА регіональним торгово-промисловим палатам.

ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВА ПАЛАТА УКРАЇНИ:

вул. Велика Житомирська, 33,
Київ, МСП, 01601.
Тел.: (044) 279-23-43, 279-23-44.
Ел. пошта: ata@uccr.org.ua
Веб-сайт: <http://www.ucci.org.ua/ata>

ЗАКАРПАТСЬКА ТОРГОВО- ПРОМИСЛОВА ПАЛАТА:

вул. Грушевського, 62, Ужгород, 88015.
Тел.: (0312) 669476, тел./факс: (0312) 66-94-74.
Ел. пошта: zed@tpp.uzhgorod.ua
Веб-сайт: <http://www.tpp.uzhgorod.ua>

До проекту
SAMRS/2008/03/31:
“Україна (UA)
у міжнародній торгівлі
після вступу в СОТ”

**СПРОЩЕНЕ
МИТНЕ
ОФОРМЛЕННЯ
ТИМЧАСОВОГО
ВИВЕЗЕННЯ
ТОВАРІВ**

Проект фінансується за програмою

Міністерства закордонних справ Словацької Республіки